

בדיוק שנתיים אחרי שהוכרע בקרב מגע אכזרי של כידונים, סנינים ושנינים מיבצע "עשר מכות", שהבקיע את הדור לנגב המנוחק, נחקימה המסיבה שבאה לסכם את תמרוני-הסתיו אשר מספר ימיו היה כמספר ימי אותו מיבצע היסטורי.

שני אנשים נשאו את דבריהם: האר-כיאלוג-לשעבר בנה-המצח שהיה לחיל מס' 1 של המדינה, שציטט פסוקי-תנ"ך ומשך בקצות שפמו השחור; ושד הבטחון, אדום-עניים ועצבני, עיף מן המקח-וממכר המפ-לגתי בממשלה.

השנים דיברו בשפה אחת, כיאה לשני אנשים אשר דעותיהם בעניני בטחון מודרות במידה רבה, ובכל זאת עוררו דבריהם הר-הורים שונים.

יגאל ירין עמד על הצד הצבאי של התמרון. לדבריו, הצדיק את התיאוריה שהו-נחה כיסוד לצבא מאז קיבל הוא לידי את תפקיד הרמטכ"ל: עקרון חיל-העתודות. הוא הצביע על הדוגמה השווייצית והשבדית, וכיאה לארכיאולוג חזר גם לימי דויד המלך "איש לאהלו ישראל".

יכולים להיות ויכוחים מקצועיים על תיאוריות צבאיות ועל תפיסות-יסוד של משטר-ונוהג. על דבר אחד לא יתכן ויכוח: למדינה דרוש צבא יעיל. דבר זה מובן לא רק למיליטריסטי החולם על שלטון-כיבוש של גזע אדונים עברי, אלא גם לפאציפיסט המקוה כי באחד הימים תבואנה מדינת יש-ראל וארצות ערב כברית של איחוד מרחבי. שתי המטרות לא התגשמה אם לא תהיה המדינה מוכנה להגן על עצמה. זהו תפקידו של החייל.

דוד בן-גוריון אינו חייל, המקבל הוראות ומחויב לפעול על פיהן. מעמדו שונה מאוד מזה של הרמטכ"ל, הנאלץ לפעול בתחום התנאים המדיניים הנקבעים ע"י אחרים. דוד בן-גוריון אחראי במידה מכרעת לעיצוב המדיניות שיצרה את המי-צב הנוכחי.

הוא אמר, בחיך רבי-משמעות וזנוסח דיפלומטי: לא היתה כוונה לעשות ג'סטא צבאית כלפי אר"ם (הדן זו הפעם האלף בסיכסוך העבריי-ערבי), אך אם הפגין התמי-רון את כוחה הצבאי של ישראל, טוב הדבר.

ולגבי ראש-הממשלה יש לשאול את השאלה שאין להציגה לרמטכ"ל: האם אין הוא אחראי במידה-מה לכך שיש בכלל צורך בהפגנת-כוח כזאת?

גנרל גרמני אמר: "המלחמה היא המשכת המדיניות באמצעים אחרים". בא גנרל גרמני אחר ותיקן את דבריו: "המל-חמה היא פרי פשיטת-רגל של המדיניות". אין לבוא לממשלה בטרוניה על זה שלא הצליחה לחסל תוך שנתיים את ירושת השואה והאיבה אשר נצטברה במשך דור שלם. אך יש לבוא אליה בטרוניה הרבה יותר מעשייה, הרבה יותר פשוטה: היא לא עשתה אף מעשה מדיני אחד כדי לצעוד אפילו צעד זעיר בכוח זה.

אומרים שאין מה לדבר עם ממשלות ערב (למרות שמר שרת ימשיך להאמין עד סוף ימיו בכנותו של אותו שועל ערס ברמת-עמון). יתכן שכך הוא הדבר, אולם קשה ל-אמין שבכל ארצות ערב, בין עש-רות ולבוא נפש, בים של אינטרינזות, אר-גוני-מחירת, מפלוגות-אויזיזיה, מעיטים מדוכאים, מעצמות מיוצלים, אין אף נפש חיה אחת שהיתה מוכיחה ל-איון למילה של הגיון — לוא האמינה שמילה זו נאמרת בכנות.

למעלה מחצי תריסר תחנות-ירדני פוע-לות בישראל. אף אחת מהן אינה מנהלת השמילה רצינית המסוגלת לעורר ענין מעבר לגבול.

מבעד לגבולותיה האינסופיים של המ-דינה חדר פנימה זרם בלתי-פוסק של מסויינים. אך כרוז ערבי לא חדר ה-חוצה למישלה אין מדיניות-חזו רעה. אין לה בכלל מדיניות חזו — אם אין רוצים לכבד בתואר זה נאומי-מיליטרי הנשאים מדי פעם באולם-הידבורים של אר"ם.

התמרון לא היה מצחיק, יתכן שמישהו חשב שכאן, משחקים במלחמה. הוא טעה. הדבר רציני מאד: כי בתנאים הנוכחיים תהיה המלחמה בסופו של דבר, בלתי-נמנעת. ה"פצצה" שהיתה מונחת כר-הוב תהיה, באחד הימים, פצצה אמיתית. כי ככל שמעטה היום העבודה במשרד החזו, כן תרבה מחר העבודה במשרד הב-טחון.

עד 1948 קומקום חשמלי לשמושו הפרטי. (כמה מאות?) "מבצע קומקום" נסתיים אצלנו בהצלחה, סח בארשת רצינות חבר ותק של הקבוץ. (מאורעות תרצ"ה, שלי-חות, פלי"ם, — ועתה — יחי הקומקום!)

אגב, מתלחשים כי קבוצים מסוימים הת-ליטו להעניק לחבריהם עד סוף השנה — ככשיר רדיו (8 מנורות) מקרר חשמלי ("וסטינגהאוז") ו...ריסטי נסיעה חפשית בקוים הבינעירוניים.

מאחורי הקדעים: רוזן ודוביאניקר עומדים על המקח
כשפנחס רב עם פנחס...

לפני הדלת: ברנשטיין ורוקה מחכים לסיום השיחה

...חכמה פרץ תורו
צילומים: ה. קאופמן — מיוחד ל"העולם הזה"

ארצנו זו

זוכה היבואן עזרא זכאי ("הבקר") — **האמהות** נפגעו **בבריאותן**, מת-מת אספקה לקוייה **לילדיהן** ("על המש-מ" — ייתכן שלא תמצאי חן בעיני **ראובן**, ייתכן **ששמעון** יברח בראותו אותך במרחק 100 מטר, אך לוי יפול להגליך **ויבקש את ירך** ("לאשה") — ערבייה **מסתננת**, בת 45, שהי-גיעה השבוע מרפאלה, נעצרה בסביבת יפו בזמן **האזעקה** ("מעריב") — יש להגביר את **התעופה** בין **כתלי בית הספר** ("חרות") — נשלחו זרי פרחים **לכרונתיה מישאראל** ("חרות") — **רוכב אופניים** נשך **שוטר תנועה** שביקש לרשום "ראפורט" נגדו על עבירת תנועה. השוטר נלקח ל-מ-גן-ידו-אדום והרוכב הנושך — **לפלא** ("מעריב") — **השליך סיגריה** והדליק **פרדס** ("הדור") — שתי **גודגודות ארם** נמצאו **בפח אשפה** ברחוב הרב קוק, ירושלים, על ידי ילדים שבחשם ("הבקר").

טרוף רגעי. אותו שבוע הופיעו ב"דבר" דברי הערה בקשר עם 14 המש-קים, שנתפסו בעבירה. "בימי טירוף והש-תוללות השוק השחור בארץ נתפסו לע-בירה רגעית בשעת חולשתם 14 משקים הקלאיים". לאחר הקדמה זו שהם ממשיכים את העתונים האחרים על שהם ממשיכים לכתוב על הענין הזה, "עושים ממתקים מהענין". לכאורה צודק העתון באמרו, כי אין מקום להאריך את הדיבור על ענין שהוא כבר די ברור. סוף סוף — כאשר

תו הזמנית מפגישה עם אלה שנטשוהו בשעת משבר. שאלות מרות התעוררו בלבן. מי היה אשם העיקרי ב-משבר האמון? בציבור? הרי הוא, באומץ-לב למופת, קלט את כל הזי העם וחיפה בגבו על כשלונות — ולא רק על כשלונות משרדו. הרי הממש-לה עצה את דמותה הכלכלית של המ-דינה, הוא עשה את העבודה השחורה. עלה בידו, באמצעים דרסטיים, לבלום את זהרת גלגלי האינפלציה ולהוריד את ה-אינדקס. לאחר מאמציו זקפה זאת הממש-לה על חשבונה. וכשהמאורעות במזרח הר-חיק גרמו לעלייה במחירים הגלמיים בש-חוקים העולמיים — הוא אשם.

אולם המשבר, ככל המשברים, לא לי-עולם עומד (אף אם הוא פנימי ונפשי) ובינתיים נתגלו אפקים חדשים...

אסון: הכל, דפק!

רופא העצבים נעץ מבט חודר בידידו, פקידי רב השפעה במשרד האספקה, שבא לערוך לו ביקור נימוסין גרידאי.

"לא ידעת", אמר הפקיד, "כיצד להעריך את האירמה הנאה של תושבי המזרח: אל תדחה למחר, מה שאפשר לעשות מחר תיים — ונכשלת. האושר היה כל כך קרוב, ובכל זאת אשמים התמרונים".

הפקיד לא גוייס לתמרונים. גוייסו חברי ריו וכאן טמונה כל הצרה: גוייסו כשלו-שים אתו של הפקידים והכל "דפק". לא חסר להם ולא היו הפרעות באספקה ועתה אומרים: אם אפשר להסתדר בצורה זאת, איזה צורך היה בכל המנגנון המנופח? עם ההחלטה לפרק את משרד האספקה התעוררה מבוכה בין הפקידים האחראיים. התפקיד הראשון שהוטל על השר החדש היה טיהור המנגנון, ולפתע הרווח וההצלחה באו לפקידים במקום אחר, התפטרות הממ-שלה, "לאחר אלפיים שנה" — והלבבות הת-מלאו בתקוות חדשות.

לאחר "כשלון" זה נפלה ההצלחה בסי-דור האספקה בשעת התמרונים. נענע רופא העצבים בראשו ואמר: "מקרה מסובך מעין זה לא אירע לי בכל הפרקטיקה שלי..."

עמוד קלון?

מודעה גדולה, שהופיעה על לוחות המור-דעות בתל-אביב, מעוררת הרהורים נוגים לכדי בלבן של העובר רשע. "חמש שנות מאסר בצירוף 2500 לירות קנס!" — וועקת מצליה כתובת בצבע אדום. ובראש המודעה — ושוב בצבע אדום — "בנינו לא שפכו את דמם כדי שרודפי בצע" וכו' וכו'. אדם ממשך לקרוא ולמד מיד, כי המדובר כאן בשוק השחור.

מתברר, שכל אלה אינם אלא דברים מתוך פסק הדין נגד מרכי ודיסלבסקי, הסוחר שנידון ל-18 חודשי מאסר על ש-העלים 150 מטר בד. ("העולם הזה" 676). לשכת המודיעין הממשלתית ביקשה על ידי מודעה זו לתת פרסום רב למשמעות החוקית, ויראו וישמעו! ומודעה זו היא רק חלק מהמסע התעמולתי נגד השוק ה-שחור.

ודיסלבסקי עשה עבירה, הובא לדין, נמצא חייב ונשלח לבית הסוהר. תולדות החוק והאטיקה של החברה מלמדים, שכלל שהתרחקה האנושות התרבותית ממי הבי-ניים כן ביקשה לחסל בקרבה את הרש-הגומה כלפי העברייני. אפילו את בתי ה-סוהר מבקשת החברה המודרנית להפך ל-מוסד חינוכי במקום תגמולי. ואילו כאן — כדי לעשות תעמולה למסע הכללי (ה-חיוני) נגד השוק השחור — הצדיק את האמצעים למען המטרה, ובעוד שהגידון יושב כבר בבית הסוהר (ובינתיים מובאים עשרות אחרים לבתי המשפט) השתמשו בו, השפילו את כבודו ושמותו בעמוד קלון. הסוחר כבר בא על ענשו אך לשכת המוד-יעין של הממשלה עוד לא סלחה לו...

במריקה אחר נפקדים מתמרוני ה-צ.ה.ל. ונקלעו שוטרי חיפה בחצות ליל לבית ענק בן שש כניסות ובעל קרוב למאה דירות. לא היתה ברירה אלא לצלצל אצל אחד השכנים על מנת לש-אול לכתבתו של "הקליינט". לאחר ש-עה ארוכה נפתח חריץ צר בדלת, ראש שיבה בן שיששה רדומה למחצה הציץ החוצה וקרא בזעם: "כאן גר פקידי — ואין כאן שוק שחור! הדלת לא נס-תחה שוב."

"מיבצע קומקום"

קומקוים חשמליים הם "בבל יראה ו-בבל ימצא" בחיפה. ככמטה-קסמים נעלמו כולם. לאן? כמובן, אפשרי מאד כי קומ-קוים רבים "הסתגנו" לשוק השחור, אך למ ידוע הוא כי כמה מאות מהם "הש-תקפו" ב...קיבוץ יגור.

אין הדבר בגדר סוד כלל. להיפך, מוד-כירות קיבוץ יגור מתגאה בכך כי עלה בידה להעניק לכל חבר קומקום לקיבוץ